

Ändringar i riksdagsförvaltningens instruktion m.m.

Sammanfattning

I betänkandet behandlas riksdagsstyrelsens framställning 2004/05:RS1 Ändringar i riksdagsförvaltningens instruktion samt en motion med anledning av framställningen. Vidare behandlas tre motioner som väckts under den allmänna motionstiden 2004 rörande arvoden för uppdrag som är förknippade med uppdraget som riksdagsledamot.

I framställningen föreslås bl.a. att det i riksdagsförvaltningens instruktion införs en skyldighet för riksdagsstyrelsen att även utse ersättare för ledamöter i rådet för ledamotsnära frågor samt att tjänstgörande ersättare skall omfattas av reglerna om sammanträdesarvode enligt 2 § lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Utskottet tillstyrker i sak samtliga riksdagsstyrelsens förslag och föreslår att riksdagen avslår samtliga motioner. För att vidmakthålla den ändring i 15 § lagen med instruktion för riksdagsförvaltningen som trätt i kraft den 1 januari 2005 föreslår utskottet att riksdagen antar utskottets förslag till lag om ändring i lagen med instruktion för riksdagsförvaltningen.

Till betänkandet har fogats en reservation.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Reservation.....	7
Ändringar i arvodeslagen, punkt 1 (v, mp)	7
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	8
Framställning 2004/05:RS1.....	8
Följdmotion.....	8
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004.....	8
<i>Bilaga 2</i>	
Riksdagsstyrelsens lagförslag.....	9
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets lagförslag.....	12
Förslag till lag om ändring i lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen.....	12

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Ändringar i arvodeslagen**

Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ och beslutar att lagen träder i kraft den 1 juli 2005. Därmed bifaller riksdagen framställning 2004/05:RS1 i denna del och avslår motionerna 2004/05:K11, 2004/05:K213, 2004/05:K371 yrkande 3 och 2004/05:K372 yrkande 4.

Reservation (v, mp)

2. **Ändringar i riksdagsförvaltningens instruktion**

Riksdagen antar utskottets i bilaga 3 intagna förslag till lag om ändring i lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen. Därmed bifaller riksdagen delvis framställning 2004/05:RS1 i denna del.

Stockholm den 22 mars 2005

På konstitutionsutskottets vägnar

Göran Lennmarker

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Göran Lennmarker (m), Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Tobias Krantz (fp), Pär Axel Sahlberg (s), Mats Einarsson (v), Inger Jarl Beck (s), Henrik S Järrel (m), Anders Bengtsson (s), Helena Bargholtz (fp), Kerstin Lundgren (c), Helene Petersson (s), Nils Fredrik Aurelius (m), Billy Gustafsson (s), Gustav Fridolin (mp), Karin Åström (s) och Helena Höij (kd).

Redogörelse för ärendet

I framställningen anføres att frågorna om att utse ersättare i rådet för ledamotsnära frågor samt ersättarnas rätt till s.k. sammanträdesarvode har aktualiserats. Vidare har frågan om riksdagsförvaltningens skyldighet att upprätta och avlämna delårsrapport till riksdagsstyrelsen aktualiserats. Inom riksdagsförvaltningens ekonomienhet har det under hösten 2004 upprättats en promemoria: Förslag till ny utformning av riksdagsförvaltningens årsredovisning och införande av tertialrapport samt upphävande av delårsrapporten (dnr 250-1131-04/05). Ett av förslagen i promemorian är att kravet på att upprätta och avlämna delårsrapport till riksdagsstyrelsen tas bort.

Utskottets överväganden

Framställningen

I framställningen anförs att erfarenheterna av arbetet i rådet för ledamot snära frågor har visat på ett behov av att kunna låta ersättare träda in. Vidare anförs att det bör ankomma på riksdagsstyrelsen att utse dessa. Det anses inte nödvändigt att uppställa ett krav på att också ersättarna skall utses bland styrelsens ledamöter. I konsekvens härmed föreslår riksdagsstyrelsen att även ersättarna i rådet skall omfattas av reglerna om rätten till sammanträdesarvode. Sådant arvode skall dock endast utgå till tjänstgörande ersättare. Riksdagsstyrelsen föreslår därför att det i 13 § lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen införs en skyldighet för riksdagsstyrelsen att även utse ersättare för ledamöter i rådet för ledamot snära frågor samt att tjänstgörande ersättare skall omfattas av reglerna om sammanträdesarvode enligt 2 § lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Det föreslås vidare att 15 § lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen ändras så att det av bestämmelsen framgår att riksdagsstyrelsen inte längre skall besluta om delårsrapport från riksdagsförvaltningen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2005. Det föreslås dock att den nya lydelsen av bestämmelsen i 15 § lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen skall tillämpas för tid fr.o.m. den 1 januari 2005.

Motionerna

I motion 2004/05:K11 av Gustav Fridolin m.fl. (mp) föreslås att riksdagen beslutar i enlighet med motionen att avskaffa extra arvoden för riksdagsledamöters olika uppdrag inom riksdagen. Motionärerna önskar därför att riksdagen genom bifall till motionen beslutar att avskaffa alla de extra arvoden som utgår för riksdagsledamöters olika uppdrag inom riksdagen.

I motion 2004/05:K213 av Rolf Gunnarsson (m) föreslås att riksdagen beslutar att förtroendeuppdraget att sitta i riksdagsstyrelsen inte skall ge extra arvode utöver det arvode som utgår för ledamöterna i riksdagen.

I motion 2004/05:K371 av Peter Pedersen m.fl. (v) föreslås att riksdagen beslutar att göra en översyn av de övriga arvoden i riksdagen som utgår utöver riksdagsarvodet.

I motion 2004/05:K372 av Kalle Larsson m.fl. (v) föreslås att riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa extra ersättningar för uppdrag direkt knutna till riksdagsarbetet. Enligt motionen borde man inom partierna i stället fördela arbetet så att de ledamöter som innehar dessa uppdrag i motsvarande mån avlastas när det gäller andra delar av riksdagsuppdraget.

Tidigare behandling

Vid riksmötet 1999/2000 avstyrkte utskottet (bet. 1999/2000:KU22) en motion om att uppdrag som är förknippade med uppdraget som riksdagsledamot inte skall arvoderas. Utskottet framhöll att de uppdrag som ersätts enligt arvodeslagen är sådana som tillkommer utöver det ordinarie riksdagsuppdraget. Vidare anförde utskottet att dessa uppdrag ofta medför ett betydande merarbete i fråga om ansvar, inläsningsarbete och tidsåtgång. Utskottet ansåg det därför vara motiverat att det betalas särskild ersättning för dessa uppdrag utöver det ordinarie ledamotsarvodet. Vid riksmötet 2002/03 och 2003/04 vidhöll utskottet sitt tidigare ställningstagande med anledning av motioner i samma fråga (bet. 2002/03:KU19 och bet. 2003/04:KU5).

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig bakom riksdagsstyrelsens bedömning och tillstyrker i sak styrelsens förslag vad gäller ändringar i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ samt lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen. Därmed avstyrker utskottet bifall till motionerna 2004/05:K11 (mp), 2004/05:K213 (m), 2004/05:K371 (v) yrkande 3 och 2004/05:K372 (v) yrkande 4. Utskottet konstaterar emellertid att i styrelsens förslag till ny lydelse av lagen med instruktion för riksdagsförvaltningen har utelämnats den ändring i 15 § som trätt i kraft den 1 januari 2005 (framst. 2003/04:RS1, bet. 2004/05:KU5, rskr. 2004/05:67). För att vidmakthålla denna senast gjorda ändring i 15 § föreslår utskottet att riksdagen antar utskottets i bilaga 3 framlagda förslag till ändring i lagen med instruktion för riksdagsförvaltningen.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Ändringar i arvodeslagen, punkt 1 (v, mp)

av Mats Einarsson (v) och Gustav Fridolin (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i reservationen om extra arvoden för riksdagsledamöters olika uppdrag inom riksdagen. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:K372 yrkande 4, bifaller delvis motionerna 2004/05:K11, 2004/05:K213 och 2004/05:K371 yrkande 3 och avslår framställning 2004/05:RS1 i denna del.

Ställningstagande

Vi anser att extra arvoden för uppdrag som är direkt knutna till uppdraget som riksdagsledamot bör avskaffas. Riksdagsstyrelsen bör lägga fram förslag om detta till riksdagen. I enlighet härmed anser vi även att riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ bör avslås.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Framställning 2004/05:RS1

Framställning 2004/05:RS1 Ändringar i riksdagsförvaltningens instruktion :

Riksdagen antar förslagen till

1. lag om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.
2. lag om ändring i lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen.

Följdmotion

2004/05:K11 av Gustav Fridolin m.fl. (mp):

Riksdagen beslutar i enlighet med motionen att avskaffa extra arvoden för riksdagsledamöters olika uppdrag inom riksdagen.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004

2004/05:K213 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen beslutar att förtroendeuppdraget att sitta i riksdagsstyrelsen inte skall ge extra arvode utöver det arvode som utgår för ledamöterna i riksdagen.

2004/05:K371 av Peter Pedersen m.fl. (v):

3. Riksdagen beslutar att göra en översyn av de övriga arvoden i riksdagen som utgår utöver riksdagsarvodet.

2004/05:K372 av Kalle Larsson m.fl. (v):

4. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa extra ersättningar för uppdrag direkt knutna till riksdagsarbetet.

BILAGA 2

Riksdagsstyrelsens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*2 §¹

För fullgörande av uppdrag som anges i 1 § samt som ledamot och suppleant i EU-nämnden betalas särskilt arvode för sammanträdesdag (sammanträdesarvode). Sammanträdesarvode betalas dock inte till

a) vald ledamot och företrädare för partigrupp utan vald ledamot i riksdagsstyrelsen eller

b) ordförande och vice ordförande i EU-nämnden.

Sammanträdesarvode betalas även till

1. ledamot i rådet för ledamotsnära frågor, 1. ledamot *och tjänstgörande ersättare* i rådet för ledamotsnära frågor,

2. tjänstgörande suppleant och tjänstgörande ersättare för företrädare för partigrupp utan vald ledamot i riksdagsstyrelsen,

3. ledamot och suppleant i Valprövningsnämnden,

4. suppleant i Nordiska rådets svenska delegationsarbetsutskott,

5. suppleant i Riksdagens överklagandenämnd,

6. ledamot och suppleant i Utrikesnämnden för sammanträde som är förlagt till period då riksdagen har plenifri tid,

7. riksdagsledamot vid deltagande på uppdrag av riksdagen i Nordiska rådets verksamhet i den mån motsvarande ersättning inte betalas från Nordiska rådet,

8. riksdagsledamot vid deltagande på uppdrag av riksdagen i Europarådets verksamhet i den mån motsvarande ersättning inte betalas från Europarådet,

9. riksdagsledamot vid deltagande på uppdrag av riksdagen i den parlamentariska församlingens verksamhet i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa i den mån motsvarande ersättning inte betalas från den parlamentariska församlingen samt

10. tjänstgörande suppleant i styrelsen i Riksrevisionen.

Arvodesbeloppen fastställs av riksdagsstyrelsen.

Till suppleant som deltar i sammanträde utan att delta i beslut betalas sammanträdesarvode endast om respektive organ beslutar det.

¹ Senaste lydelse SFS 2003:354.

Förslag till lag om ändring i lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen

Härigenom föreskrivs att 13 och 15 §§ lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

Riksdagsstyrelsen utser inom sig för valperioden ett råd som tillsammans med riksdagsdirektören skall bereda ledamotsnära frågor. I rådet skall ingå en representant för varje partigrupp med närvaro- och yttranderätt i styrelsen.

Rådet sammanträder på kallelse av riksdagsdirektören.

Riksdagsstyrelsen utser inom sig för valperioden ett råd som tillsammans med riksdagsdirektören skall bereda ledamotsnära frågor. I rådet skall ingå en representant för varje partigrupp med närvaro- och yttranderätt i styrelsen.

Riksdagsstyrelsen utser också ersättare för ledamöterna i rådet.

Rådet sammanträder på kallelse av riksdagsdirektören.

15 §²

Styrelsen skall pröva om förvaltningens verksamhet bedrivs effektivt och i överensstämmelse med syftet för verksamheten. Styrelsen beslutar om

1. framställningar till riksdagen,
2. målen för förvaltningens verksamhet,
3. förvaltningens årsredovisning, *delårsrapport* och förslag till budget för riksdagen,
4. åtgärder med anledning av Riksrevisionens rapporter över förvaltningens verksamhet och den redovisning som styrelsen skall lämna till riksdagen enligt 7 §,
5. åtgärder med anledning av internrevisionens redovisning samt revisionsplan,
6. föreskrifter som enligt denna lag eller andra författningar får meddelas av riksdagsförvaltningen,
7. riksdagsförvaltningens arbetsordning,
8. slutande av kollektivavtal med arbetstagarernas huvudorganisationer, avbrytande av annan förhandling än förhandling i tvist om avtal, lockout eller annan stridsåtgärd samt andra förhandlingsfrågor som är av principiell natur eller har större ekonomisk betydelse eller är gemensamma för riksdagen och dess myndigheter,
9. anställning på chefsnivå direkt under riksdagsdirektören samt av kansli- och utskott och EU-nämnden,
10. frågor som avses i 4 §,
11. frågor som hänskjuts till styrelsen från rådet för ledamotsnära frågor samt

² Senaste lydelse SFS 2003:357.

12. frågor som är av större vikt eller principiell betydelse eller som riksdagsdirektören hänskjuter till styrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2005. Bestämmelsen i 15 § i sin nya lydelse tillämpas dock för tid från och med den 1 januari 2005.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen

Härigenom föreskrivs att 13 och 15 §§ lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

Riksdagsstyrelsen utser inom sig för valperioden ett råd som tillsammans med riksdagsdirektören skall bereda ledamotsnära frågor. I rådet skall ingå en representant för varje partigrupp med närvaro- och yttranderätt i styrelsen.

Riksdagsstyrelsen utser också ersättare för ledamöterna i rådet.

Rådet sammanträder på kallelse av riksdagsdirektören.

15 §¹

Styrelsen skall pröva om förvaltningens verksamhet bedrivs effektivt och i överensstämmelse med syftet för verksamheten. Styrelsen beslutar om

1. framställningar till riksdagen,
2. målen för förvaltningens verksamhet,
3. förvaltningens årsredovisning, 3. förvaltningens årsredovisning, *delårsrapport* och förslag till bud- och förslag till budget för riksdagen, get för riksdagen,
4. åtgärder med anledning av Riksrevisionens rapporter över förvaltningens verksamhet och den redovisning som styrelsen skall lämna till riksdagen enligt 7 §,
5. åtgärder med anledning av internrevisionens redovisning samt revisionsplan,
6. föreskrifter som enligt denna lag eller andra författningar får meddelas av riksdagsförvaltningen,
7. riksdagsförvaltningens arbetsordning,
8. slutande av kollektivavtal med arbetstagarernas huvudorganisationer, avbrytande av annan förhandling än förhandling i tvist om avtal, lockout eller annan stridsåtgärd samt andra förhandlingsfrågor som är av principiell natur eller har större ekonomisk betydelse eller är gemensamma för riksdagen och dess myndigheter,
9. anställning av kanslichef vid kammarkansliet, utskotten samt EU-nämnden, administrativ direktör, kanslichef vid kansliet för informations- och kunskapsförsörjning, kanslichef vid riksdagens internationella kansli, säkerhetschef och chef för riksdagens utredningstjänst,
10. frågor som avses i 4 §,

¹ Senaste lydelse SFS 2004:1321.

11. frågor som hänskjuts till styrelsen från rådet för ledamotsnära frågor samt
12. frågor som är av större vikt eller principiell betydelse eller som riksdagsdirektören hänskjuter till styrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2005. Bestämmelsen i 15 § i sin nya lydelse tillämpas dock för tid från och med den 1 januari 2005.